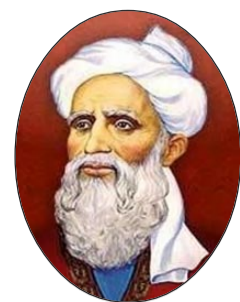


АНВОРИ ДОНИШ



E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашрияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.kgu.tj **№2 (254) 29 апрели соли 2017, шанбе (огози нашр: соли 1994)**

ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ КҮЛОБ ДОНИШГОҲИ № 2-И ҶУМҲУРИ ШУД!



21-22-юми апрели соли ҷорӣ дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ даври хотимавии Олимпиадаи донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид, ки дар он аз 39 муассисаи таҳсилоти олии касбӣ донишҷӯёни 32 муассисаи таҳсилоти олии касбӣ аз рӯи 11

фанни таълимӣ (забон ва адабиёти тоҷик, забони англисӣ, забони русӣ, технологияи информатсионӣ, таърихи халқи тоҷик, математика, физика, химия, биология - экология, назарияи иқтисодӣ, фалсафа) 271 нафар иштирок намуд.

Дар олимпиадаи мазкур донишҷӯён аз фанҳои забон ва адабиё-

ти тоҷик, забони англисӣ, забони русӣ дар мавзӯҳои озод бахшида ба ҷашнҳои иншои хурд навишта, аз фанҳои дигар аз рӯи саволномаҳои тестӣ донишу маҳорати худро санҷиданд.

Дар олимпиада 11 нафар голиби ҷои якум, 14 нафар голиби ҷои дуюм, 21 нафар голиби ҷои сеюм гардид, 49 нафар бо ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон қадрдонӣ карда шуд.

Натиҷаи ҷамъбааст аз рӯи ҷойҳои бадастоварда нишон дод, ки бо гирифтани 5 ҷойи аввал, 2 ҷойи дуюм ва 2 ҷойи сеюм Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мақоми 1-ум, Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бо гирифтани 3 ҷойи аввал, 3 ҷойи дуюм ва 3 ҷойи сеюм дар мақоми 2-юм ва Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино бо гирифтани 2 ҷойи аввал 3 ҷойи дуюм ва 4 ҷойи сеюм мақоми 3-юмро сазовор гардиданд.

«Анвори дониш»

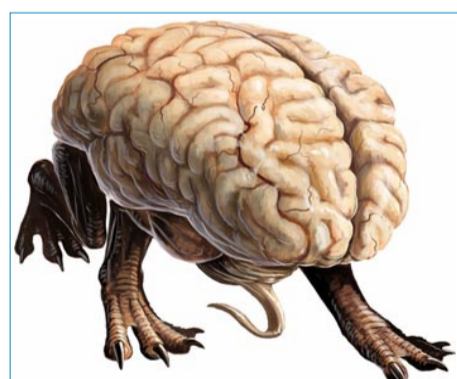
3 ИХТИРОҶКОРИ БЕҶАРАНИ ҶУМҲУРИ АЗ ДОНИШГОҲ



КАБИРӢ: МОДЕЛИ ДАРСДИҲИИ МУАЛЛИМОН АЗ ДАВРАИ САНОАТИСТ ...



ИНТЕЛЛЕКТ ЧИСТ?



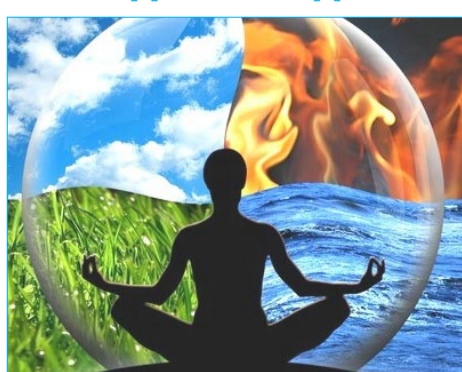
ҶАВОНТАРИН НОМЗАДИ ИЛМ ДАР ДОНИШГОҲ



ҶАРО ОИЛАҲОИ ҶАВОН ПОШ МЕХҶУРАНД?



АҚЛИ ҶУЗЪӢ АҚПРО БАДНОМ КАРД...



РҶСИӢҲӢ ПЕШАИ ШАЙТОН БУВАД...



ДАСТОВАРДҲОИ ДОНИШЧҶҶНИ ДОНИШГОҲ ДАР ОЛИМПИАДАИ ҶУМҲУРИЯВӢ

Олимпиада аз рӯи як равия аз фанҳои забон ва адабиёти тоҷик, забони англисӣ, забони русӣ, технологияи информатсионӣ, таърихи халқи тоҷик, математика, физика, химия, биология-экология, назарияи иқтисодӣ, фалсафа гузаронида шуд.

Тибқи барномаи кори олимпиада 21 апрел аз соати 8:00 қабул ва бақайдгирии иштирокчиёни олимпиада дар донишгоҳ шуда, соати 9:00 расми ботантана кушодашавии олимпиада оғоз гардид.

Дар кори олимпиада муовинони Вазири маориф ва илми ҶТ, намояндагони 33 муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ректорон, ноибони ректорон ва донишҷӯён бо роҳбарони илмӣ ширкат доштанд.

Дар ҷаласаи ифтитоҳӣ нахуст ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, доктори илмҳои физика ва математика, профессор Абдулло Ҳабибулло меҳмононро хайрамақдам гуфта, сухани табриқоти муовини аввали Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Мирбобоев Раҳматулло шунида шуд.

Ҷамчунин, раиси Шӯрои ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, академик Имомзода М. бо сухани табриқотӣ баромад намуд.

Сипас, иштирокчиёни олимпиада ро ба шартҳои Олимпиада шинос намуданд. Аз соати 10:00 то соати 17:00 кор дар озмунҳои фанӣ идома кард.

Кори олимпиада дар бахшҳо то соати 13:00 идома ёфта, тибқи тартиби барномаи кори озмун ҷамаи иштирокчиён ба тамошои мавзӯҳои фарҳангии шаҳри бостонии Кӯлоб баромаданд. Дар ин сайр меҳмонон аз Муҷтамаи ҷумҳуриявӣ осорхонаҳои шаҳри Кӯлоб ва Оромгоҳи Мир Сайид Али Ҷамадонӣ шиносӣ пайдо намуданд. Ҷамчунин шомӣ рӯзи аввал дар "Толори фарҳангӣ"-и донишгоҳ хӯроки шом ва "Шоми ҷавонӣ" бо иштироки ҳунармандони хонаи маданияти донишгоҳ ва Коллеҷи санъати шаҳри Кӯлоб ташкил карда шуд.

Дар рӯзи дуюм, яъне 22 апрел аз соати 7:30 то 8:30 қабули аризаҳои даъвогии иштирокчиёни озмун ва соати 9:00 то соати 16:00 баррасии аризаҳои даъвогии иштирокчиёни озмун (аппелятсия) доир гардид.

Дар ин озмун аз 33 муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон 235 нафар донишҷӯён сабақат доштанд. Дар охири ҷаласаи ҷамъбасти озмун, натиҷаи он баррасӣ шуд, ки чунин буд:

Фанни математика

1. Хусрав Ёров, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
2. Идибек Бобоназаров, донишҷӯи Донишгоҳи техникаи Тоҷикистон;
3. Комил Муносирашоев, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Хорӯғ.

Фанни технологияи

Даври хотимавии олимпиадаи донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи моддаи 174-и Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 11-Низомномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марти соли 2014, №145) 21-22 апрели соли 2017 дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар сатҳи баланд баргузор гардид.

информатсионӣ

1. Беҳзод Раҳмонов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Хуҷанд;
2. Абдусайд Ҳусейнбоев, донишҷӯи Донишгоҳи техникаи Тоҷикистон;
3. Муҳиддин Муродов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Фанни физика

1. Дилшод Қобилов, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
2. Эркин Афиев, донишҷӯи филиали МГУ;
3. Алишер Иброҳимов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Фанни биология-экология

1. Ашурзода Қурбонназари Файзалӣ, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
2. Сино Ҳоҷазода, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон;
3. Азиз Иброҳимов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Қурғонтеппа.

Фанни химия

1. Шаҳбоз Зулфиев, донишҷӯи Донишгоҳи тиббии Тоҷикистон;
2. Сомон Ҳакимов, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
3. Комрон Бобоев, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Фанни таърихи халқи тоҷик

1. Ҷамолиддин Шарипов, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
2. Фарҳод Шарипов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон;
3. Зоиршоҳ Одинаев, донишҷӯи Донишқадаи соҳибкорӣ ва хизмати Тоҷикистон.

Фанни забони русӣ

1. Рухшона Раҳмонова, донишҷӯи Донишгоҳи словянии Русияву Тоҷикистон.
2. Назира Латипова, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.
3. Мадина Сафарова, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон.

Фанни забони англисӣ

1. Комрон Одинаев, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

2. Алишер Ҷабборов, донишҷӯи Донишқадаи техникаи Тоҷикистон;

3. Рустам Султонов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон.

Фанни назарияи иқтисодӣ

1. Шодӣ Икромов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.
2. Саидо Шамсов, донишҷӯи Донишқадаи молия ва иқтисоди Тоҷикистон;
3. Сайоқил Суфишоев, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Хорӯғ.

Фанни фалсафа

1. Ҳаким Назаралиев, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
2. Лоиқ Ғаюров, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.
3. Музаф Маҳмадсалимов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Хорӯғ.

Фанни забон ва адабиёти тоҷик

1. Матлуба Саидова, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.
2. Бибисоро Комилова, донишҷӯи Донишгоҳи тиббии Хатлон;
3. Каримҷон Салимов, донишҷӯи Донишгоҳи забонҳои Тоҷикистон.

Олимпиадаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистонро Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Нуриддин Саид ҷамъбаст намуд.

Зимни ҷамъбасти озмун бо мақсади баланд бардоштани шавқу ҳаваси донишҷӯён ба омӯзиши илмҳои мусоир, ташаккули тафаккури илмӣ ва техникаи онҳо, дарёфти донишҷӯёни лаёқатманд ҷиҳати ҷалби онҳо ба соҳаҳои илм, тайёрии ҷиддӣ ба озмунҳои донишҷӯёне, ки сазовори ҷойҳои яқум, дуюм ва сеюм гардидаанд, бо диплом ва маблағҳои пулӣ аз тарафи ВМИ ҶТ қадршиносӣ карда шуданд.

«Анвори дониш»





Алимӣ!

ЭРАЧ ДАВЛАТОВ
ДАВЛАТОВ Эрач Абдусаматович 15.05.1988 дар деҳаи Гулистони ноҳияи Восеъ дар хонадони зиёӣ таваллуд шудааст. Омӯзгори забони тоҷикӣ, хатмкардаи шуъбаи забон ва адабиёти тоҷики факултаи филологияи тоҷик ва журналистикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ (2011). Таҳсил дар МТМУ-и зодгоҳ (1995-2006), донишҷӯ (2006-2011), ассистенти кафедраи методикаи таъли-

ҶАВОНТАРИН НОМЗАДИ ИЛМ ДАР ДОНИШГОҲ

ДАВЛАТОВ ЭРАЧ саромӯзгори кафедраи умумидонишгоҳии забони тоҷикӣ, ҷонишини декан оид ба корҳои таълими факултаи филологияи тоҷик ва журналистикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ таърихи 13.04.2017 дар мавзӯи "Тадқиқи забоншиносии ономастикаи "Қасас-ул-анбиё" зери роҳбарии доктори илмҳои филология, профессор, мудири кафедраи журналистикаи донишгоҳ ҶУМЪАХОН АЛИМИЙ рисолаи номзодиашро аз рӯи ихтисоси 10.02.22 (забони тоҷикӣ) бомуваффақият дифоъ намуда, ҷавонтарин номзади илм дар донишгоҳ гардид.

ҶАВОНТАРИН ДОКТОРИ ИЛМ ДАР ҶУМҲУРИЯ

ҶУМЪАХОН АЛИМИЙ моҳи декабри соли 1991 ба шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон дохил шуда, моҳи июни соли 1993 пеш аз муҳлат, яъне дар муддати 1,5 сол рисолаи илмӣ-тадқиқотии номзодиашро таҳти роҳбарии доктори илмҳои филологӣ, профессор Раҳим Додихудоев дар мавзӯи "Микротопонимияи ҳавзаи дарёи Сурхоб (навоҳии Ховалинг ва совети вилояти Хатлон)" бомуваффақият дифоъ намуд.

Моҳи ноябри соли 1994 ҷиҳати ба анҷом расонидани рисолаи илмӣ-тадқиқотӣ ба докторантураи назди Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон қабул шуда, ин дафъа низ пеш аз муҳлат, моҳи марти соли 1996 (яъне дар муддати 1 солу 5 моҳ) дар мавзӯи "Топонимияи минтақаи Кӯлоб (тадқиқи лингвистӣ)" кори илмӣ анҷом дода, онро дар шакли рисолаи докторӣ бомуваффақият ҷимоя намуда, дар сини 33-солагӣ ҷавонтарин доктори илм гардид.

ҲИҚМАТИ № 28

1. Чанде пеш рӯзи 16.03.2017 шогирди дигари устод Алимӣ Шералиева Садбарг аз рӯи ихтисоси забони тоҷикӣ рисолаи номзоди ҷимоя намуда буд ва баъди 28 рӯз Эрач Давлатов рисолаи номзоди ҷимоя намуд.

2. Давлатов Эрач дар сини

ни 28-солагӣ номзади илм шуд.

3. Фишурдаи (автореферат) рисолаи номзоди Давлатов Эрач 28 саҳифа аст.

4. 28.06.1962 рӯзи таваллуди роҳбари илми Давлатов Эрач устод Алимӣ аст.

Чунин хулоса баровардан мумкин аст, ки рақами 28 дар ҳаёти Эрач ва устод Алимӣ чи ҳикмате дорад.

1 МУҚОССА

Ҷамчунон ки дар урфият мегӯянд: "Устод чигуна, шогирд намуна". Бо роҳбарии ҷавонтарин доктори ҷумҳурӣ дар соли 1996 Ҷумъахон Алимӣ имрӯз ҷавонтарин номзади илм дар донишгоҳ рисолаи номзодиашро ҷимоя намуд. Гуфтаи "Қамоли ҳамнишин бар ман асар кард" дуруст будааст. Моҳи гузашта аввалин шогирди устод Алимӣ Шералиева Садбарг рисолаи номзодиашро дифоъ намуда буд ва имрӯз бошад Эрач Давлатов. Ҳоло 10 нафар шогирди устод Алимӣ дар арафаи ҷимоя қарор доранд. Устод Алимӣ омӯзгори воқеӣ ва хушбахт аст.

Сухани бузурге ҳаст, ки: "Бадбахттарин устод ҳамон аст, ки шогирдаш то ба охир шогирд бимонад". Имрӯз шогирдони устод Алимӣ шогирд намондаанд устод шуда истодаанд, ки ин гувоҳи хушбахтии он кас аст. Худо кунад, ки ҷавонтарин номзади илм дар донишгоҳ Эрач Давлатов ба монанди устодаш Ҷумъахон Алимӣ ҷавонтарин доктори илм низ бишавад. Мо ба ин бовар дорем, зеро "Соле, ки накуст, аз баҳораш пайдост". Нияти пок ва амали савоб ҳамеша ғолиб аст. Ба роҳи илм рафтани ҳам амали савоб ва кори нек аст.

Аз ин рӯ, мо низ ҳамчун шогирди устод Алимӣ он касро барои ҷимояи рисолаи номзоди шогирдонаш табрик гуфта, тамоми хушбахтиҳои оламро баҳраш таманно дорем. Имрӯз дарахти илми мактаби номшиносии устод Алимӣ самар дод. Хуш ба ҳолат устод! Устод, самараи меҳнататро бо чашми худ дидан беҳтарин неъмат аст, ки имрӯз насибат гаштааст. Зиҳӣ, эй родманиши озодагон! Зиҳӣ, устод

ми забон ва адабиёти тоҷик (2011-2015), ҷонишини декан оид ба корҳои тарбияи факултаи филологияи тоҷик ва журналистика (2012-2013), котиби масъули маҷаллаи илми "Паёми ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ" (2014-2015), мутахассиси шуъбаи илм ва инноватсия (2015-2016) аз соли 2016 то инҷониб ҷонишини декан оид ба корҳои таълими факултаи мазкур мебошад. Муаллифи 2 китоб ва 15 мақолаҳои илмӣ мебошад.



ҶУМЪАХОН АЛИМИЙ

ҶУМЪАХОН АЛИМИЙ, забоншиносии тоҷик, рӯзноманигор, коршиносии мустақил, собиқадори ҷанги Афғонистон, доктори илмҳои филология (1996), профессор (2014), узви шӯрои диссертационии ҷимояи рисолаҳои номзодӣ ва докторӣ оид ба филологияи Институти забон, адабиёт, шарқшиносӣ ва мероси хаттии АИ ҶТ (2007-2012). Хатмкардаи шуъбаи эроншиносии факултаи шарқшиносии Унверситети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И.Ленин (ҳоло ДМТ, 1986). Таҳсил дар мактаби миёнаи №4 ш.Кӯлоб (1969-1979), донишҷӯ (1980-1986), мутарҷими ҳарбии Дастгоҳи сармушовири ҳарбии гурӯҳи мушовирони Иттиҳоди Шӯравӣ дар Афғонистон (1983-1984), ассистенти ка-

фебраи забони тоҷикии Институти давлатии педагогии Кӯлоб (ҳоло ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, 1986-1990), қоромӯз-муҳаққиқ (1990-1991), аспирант (1991-1993) ва докторанти ДМТ (1995-1996), мудири кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ (1996-1997), соҳибкори хусусӣ (1997-2000), қорманди масъули созмонҳои байналмилалӣ (2000-2002), роҳбари Маркази ҳуқуқдифои "Параллак" (2002-2008), сарҳодими илми Институти забон, адабиёт, шарқшиносӣ ва мероси хаттии АИ ҶТ (2008-2013), мудири кафедраи журналистикаи ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ (2013), ноиби ректор оид ба илм ва инноватсия (2013-2015) аз соли

ШЕЪРИ РҶЗ



САФАР АБДУЛЛОҲ

Дар сӯғи 150 нафар ҳамзабонони бегуноҳамон, ки бо дасти толибони манфур чанд рӯз пеш дар масҷиде, дар Мазори Шариф ба шаҳодат расидаанд...

АЛО МИЛЛАТ! АЛО, ЭЙ КОВАИ ДУШМАНШИКАН...

Азодорам ман аз қатли бародарҳои ҳамкешам,
Ки наъши он саду панҷо нафар бинмуда дилрешиам.
Ба масҷид куштани ин бегуноҳонро чи гӯям ман?
Ғами дунёву мо фиҳро зи ҳар сӯ мезанад нешам.
Намедонам, ки тоҷик кай ба ҳам ояд, чу метарсам,
Зӣ дасти душманон нобуд гардад беш, аз пешам.
Ва ин толиб, на он толиб ки хонӣ толиби илмиш,
Бувад Заҳҳоки дигар, ки бувад зулмиш аз ин бешам.
Ало Аҳмадшаҳи Масъуди мо, эй толиби Рустам,
Дареғо, нестӣ, бинӣ чӣ ояд аз бадандешам!
Ало миллат! Ало, эй Коваи душманшикан, бархез!
Агар дидан намехоҳӣ чунин мазлуму дарвешам.
Хуросон хун ҳамегиряд зи марги ҳамтаборонам,
Худовандо, чу ашк бар нахи як миҷежа оғешам.
Ватандори ман, эй аҳли Хуросон, рӯйи по бархез,
Ба зидди Толибон дар ҳар қучо, ман бо ту, эй хешам!

2017 то инҷониб мудири кафедраи журналистикаи ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ. Муаллифи 15 китобу дастури илмӣ-тадқиқотӣ, 75 мақолаи илмӣ мебошад. Алимӣ беш аз 1000 мақолаи марбут ба масоили сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, ҳуқуқӣ ва фарҳангӣ дар рӯзномаҳои даврӣ ба таъб расонидааст. Бо маърузаҳои дар шаҳрҳои Душанбе, Москва, Алмаато, Новосибирск, Кобул, Техрон, Вашингтон, Нью-Йорк, Нью-Орлеанс, Синсиннати, Солт-Лейк Сити, Варшава баромад кардааст. Ҷ бо мукофоту ҷоизаҳои: собиқадори ҷанги Афғонистон (1983-1984), Ифтихорномаи Президиуми Совети Олии СССР, медалҳои "Иштирокчи ҷанги Афғонистон", "70-солагии Қувваҳои мусаллаҳ", "Сипосномаи халқи Афғонистон", "Барои хизматҳои шоиста дар Афғонистон", Қорманди шоистаи Тоҷикистон, Аълочии матбуоти Тоҷикистон ва Аълочии фарҳанги Тоҷикистон сарфароз гардидааст.



Чаҳонгир РУСТАМ,
сармуҳаррири рӯзномаи
"Анвори дониш"

Доктор Маҳмуд Кабирӣ дар ноҳияи Дарвоз таваллуд шудааст. Мактаби миёнаи №10-и деҳаи Чорфи ноҳияи Дарвозро соли 1987 ба итмом расонда, ҳамон сол ба Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино дохил шудааст.

Аз соли 1990-ум ба тибби ниёгон майл кардааст. Дар маҳфилҳои гуногуни тибби Шарқ иштирок карда, соли 1996 ба ҳайси ординатори клиникии кафедраи Тибби Шарқ ва равоншифои ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино ворид шуда, 4 сол хонда, кор карда истодааст. 21 сол таҷрибаи кори духтурӣ дорад. Чанд давлати дунёро бо омӯзиш ва таъбабат гаштааст.

Доктор Маҳмуд Кабирӣ, тиббинос, суханшифо, рӯҳшинос (духовный врач), равоншиноси тиб (медицинский психолог), равоншифо (психотерапевт), сӯзанпизишк (иглорефлексотерапевт), табиби халқӣ (народный целитель), ҳасосшифо (экстрасенс), дамудуёшифо (биотерапевт), гиёҳшифо (фитотерапевт), духтури атфол (педиатор) мебошад.

Давомдиҳандаи тибби маъони классикии тоҷик, асосгузори неосуфизми илмӣ (тибби маъони муосир), мутахассиси машқҳои соликии сӯфиёна, усули нави таъбабати комплекси 7-гона ва машқҳои соликии 12-зинаро коркард кардааст. Аввалин маротиба дар ҷаҳон бо радио таъбабтро бо ном - "Радиотерапия" пешниҳод ва бо радиои Тоҷикистон амалӣ кардааст. Усули таъбабати "экспресс-диагноз"-ро истифода мебарад. Таъбабати ҳолати майдони электромагнитии сиришт, нӯст, нохун, чашм, гӯш, бинӣ, даҳон, набз, чехра, симо, қаду қомат, нигоҳ, сухан, нафас ва тестҳои психологӣ гузошта мешавад.

Зиёда аз 1 миллион беморон ва ниёзмандони Тоҷикистон ва мамлакатҳои дуру наздик - Осиёи Марказӣ, Қазқоз, Ҳинду Чин, Аврупо ва Амрико аз маслаҳат ва сукутҳои таъбабати ӯ баҳраманд шудаанд. Зиёда аз 60%-и онҳо солим гашта, 30%-и дигар дар саломатии ҳеш дигаргуни кулӣ дидаанд.

Ҷ чунин намуди таъбабатиҳо ба роҳ мондааст: машқҳои равонӣ (аутогенная тренировка), равоншифӣ (психотерапия), догсӯзӣ (прижигание), маҳси нуқтавӣ (точечный массаж), таъбабати халқии тоҷикӣ (таджикская народная лечение), миқозииносӣ (натуротерапия), суханшифӣ (терапия словом), сӯзанпизишкӣ (иглотерапия), ҳолишифӣ (гипноз), нуришифӣ (энерготерапия), китобишифӣ (библиотерапия), мантиқшифӣ (терапия логикой), нақшашифӣ (аромотерапия), рангшифӣ (цветотерапия), дорудармонӣ (фармакотерапия), таҳлили равонӣ (психоанализ), фикришифӣ (ментальная терапия), равонтанлики оилавӣ (семейный психоанализ), барқароркунии саломатӣ баъди беморӣҳои дуру дароз ё азобҳои зинда (реабилитация после длительных болезней и жизненных трудностей), сӯҳбатшифӣ (терапия беседами), дониш-иттилоъшифӣ (терапия знанием или информацией), дамдози ва ҳасосбаландӣ (биотерапия и экстрасенсорика), гиёҳпизишкӣ (фитотерапия) ва боз 337 намудҳои дигари он.

Хостем оид ба масъалаҳои мурабаи мушкилоти равонии мардум бо он кас сӯҳбате анҷом диҳем.

Шумо, ки бештар ба мавзӯҳои психологӣ дахл мекунед, ба назари шумо омӯзиши илми психология дар соҳаи маориф то кадом андоза қаноатмандкунанда ҳаст?

- Асри 21 асри психология аст. Дар тамоми соҳаҳои фаъолияти инсонии муосир ин илм ворид шудааст. Психология дар тиҷорат, дар тибб, дар педагогика, ҷомеашиносӣ, кайҳоншиносӣ, дин, мақомоти қудратӣ ва ғайра истифода мешавад. Дар ша-

роити Ҷумҳурии Тоҷикистон Вазорати маориф ва илм аз ин имконоти асри нав истифода бурда истодааст, вале тайёр кардани муттаҳассиси равоншиноси навин беҳбудӣ меҳодад. Яке аз сабабҳои сатҳи дониш ва иттилоотнокӣ талабагон ва донишҷӯён дар зинаи ғайриқонӣ қарор доштан ин ба назар нагирифтани табиати равонии онҳост ва инро равоншиносони касбӣ муайян мекунанд.

Дар бораи сатҳи дони-



КАБИРӢ: МОДЕЛИ ДАРСДИҶӢИ МУАЛЛИМОН АЗ ДАВРАИ САНОАТИСТ ...

иҳои иҷтимоӣ-психологӣ шаҳрвандон дар ҷумҳурӣ чӣ гуфта метавонед?

- Шаҳрвандони мо дониши бузурги равонӣ-иҷтимоӣ доранд, вале он дониши классикист. Ин донишро комилсозӣ (обновление) карда, ба муосир мубаддал гардонидан лозим аст.

Дар дигар давлатҳои марказҳои равоншиносӣ фаъолият мекунанд ва ба мардум хизмат мерасонанд. Оё дар ҷумҳурии мо ин гуна марказҳо ҳаст ва агар бошад, чӣ манфиат доранд?

- Марказҳои кӯмаки равоншиносӣ дар ҷумҳурӣ бисёрранд, вале ВАО онҳоро ба шаҳрвандон ба қадри лозимӣ муаррифӣ намекунад. Аз тарафи дигар, моҳонаи равоншиносон ба қадри зарурӣ нест ва муттаҳассисони ин соҳа тез корро иваз мекунанд. Вазнинии кор зиёд асту пӯшонда-

ни молии он кам.

Устод, амалҳои худкушӣ хеле зиёд шудааст. Дар соли 2014 550 мавриди худкушӣ ба қайд гирифта шуда буд, ки аз ин шумора 95 ҳолаташ аз ҷониби ноболигон сурат гирифтааст. Сабаби инро дар чӣ мебинед?

- Ҳафт сабаби худкушӣ аст: беморӣҳои ҷисмии бетабобат, тарс, беморӣҳои фикрии безоркунанда, беморӣҳои равонӣ, мушкилоти иҷтимоӣ, хулқи атвори бади тақдирӣ. Бисёр вақт дар шароити мо худкушӣ шакли эътирозӣ дорад ва хушбахтона, табобат дорад, то аз он даст кашанд. Сабаби даст задани ҷавонон ба худкушӣ камиттилоотии онҳо аз олами маънист.

Нахондан дар мо як мушкили қиддист. Маркази тестӣ ҳам чанд рӯз пеш

иттилоъ дод, ки аз 900 нафар хаткунандагон ҳангоми гирифтани диктанти санҷишӣ танҳо 1 нафар баҳои аъло гирифтаасту халос. Сабаби инро дар чӣ мебинед?

- Модели дарсдиҳии муаллимон ва дарсхонии талабагон аз давраи саноатист. Онро бояд ба замони иттилоотӣ мутобиқ сохт. Мағзи сари толибилми ҳозира мағзи сари асри 21-ист, вале онро аз дастархони асри 20 ғизо - иттилоъ медиҳанд, ки дуруст қабул намешавад.

Чаро дар оилаҳои тоҷик хушунату зӯроварӣ зиёд аст ва бо зан ҳамчун барда (гулом) муносибат мекунанд?

- Саводнокии зани тоҷик баланд шуд, муносибат дигар мешавад. Савод мантиқ медиҳад. Бо одами бемантиқ сухан карда намешавад ва одамон маҷбур мешаванд, ки бо яқдигар бо мантиқ нею бо эҳсоси мушт гап зананд.

Мушкилоти равонии

мардумро дар чӣ мебинед?

- Мушкилоти равонии мардум дар набудани машқҳои равонист. Мо машқҳои равонии миллии худро коркард кардаем ва Худо хоҳад мардумӣ шуда, қудрати равонии миллати моро бедор мекунанд.

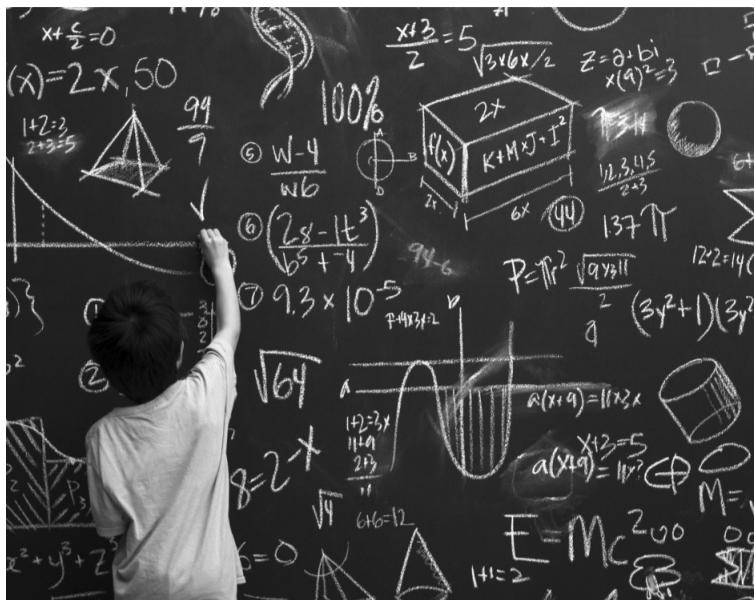
Ба андешаи шумо кадом омилҳо боиси шикаста-руҳӣ, маъюсӣ ва ноумеди одам мешавад?

- Депрессия аз камии иттилооти зарурӣ ва норасоии муҳаббат аст. Мардуми ниёзманд ба таъбабат бисёр вақт дар дасти одамони ғайримуттаҳассис зада, ҳоли худро мушкил мекунанд. Дар ҳолати дуруст ва сари вақт таъбабат кардан аз зикӣ ва маъюсӣ халос мешавад.

Ташаккур барои сӯҳбат.
- Саломат бошед.

Мусоҳибаи
Ҷаҳонгир РУСТАМ

Маълум аст, ки ададҳои натуралӣ ҳангоми ҳисоб намудани ашёҳо пайдо шудааст. Вале одам ба чен кардани бузургӣҳо низ, ниёз пайдо намуд. Табиист, ки ин бузургӣҳоро на ҳамеша бо адади бутун ифода намудан мумкин буд. Дар тули таърих ба пайдоиши ададҳои манфӣ низ эҳтиёҷ пайдо шуд. Мафҳуми адади манфӣ, аввалҳо дар асоси эҳтиёҷоти илми амалӣ, дар натиҷаи ҳалли муодилаҳо ба майдон омад. Муддати дуру дароз аз адади хурд, тарҳ намудани адади калон мумкин ҳисобида наmeshуд.



бора ба роҳи васеи инкишоф даромадаанд. Бо мурури замон ададҳои манфӣ низ, ҷойи устувортареро ишғол намуданд. Риёзидони Нидерландӣ А. Жирар (1596-1632) баробари ҳалҳои мусбат, инчунин ҳалҳои манфии муодилаҳоро оварда, онҳоро маънидод намудааст. Баъдтар файласуф ва риёзидони машҳури франсуз Рене Декарт (1596-1650) дар асари "Геометрия"-и хеш (соли 1637) ададҳоро бо тарви геометрӣ чунин маънидод карда аст: ададҳои мусбат нуқтаҳоеро ифода мекунанд, ки аз нуқтаи 0 дар самти рост ва ададҳои манфӣ аз нуқтаи 0 дар

На фақат бобулиҳо, балки мисриҳо ва юнониҳои қадим низ, ададҳои манфиро медонистанд. Мафҳуми адади манфӣ ҳангоми ҳалли системаи муодилаҳо ба вучуд омад. Риёзидонҳои замони қадим барои ҳисоб аз тахтаҳо ва ҷубчаҳои махсус истифода мебуранд. Азбаски дар он замонҳо аломатҳои "+" ва "-" вучуд надоштанд, бо ҷубчаҳои сурх ададҳои мусбат, бо ҷубчаҳои ранги дигар масалан, сиёҳ ададҳои манфӣ ишора карда мешуданд. Дар илми риёзии мамлакатҳои Шарқ, Хитой, Ҳиндустон ва Осиёи миёна ададҳои манфиро ҳамчун "қарз" "камомад" маънидод менамуданд. Дар Хитой танҳо амалҳои тарҳи ададҳои мусбату манфӣ маълум буданду ҳалос. Амалҳои зарбу тақсими ададҳои мусбату

ПАЙДОИШИ АДАДҲОИ МАНФӢ ВА МУСБАТ

манфӣ истифода бурда наmeshуданд.

Дар асри III олими Юнони қадим Диофант "Арифметика" -и худро иншо намуд. Ин асар аз 13 китоби мустақил иборат буд, ки то замони мо 6-тои онҳо омада расидаанд. Дар ин асари ӯ ададҳои манфӣ дучор омадаанд. Агар ҳангоми ҳалли ин ё он муодила, ҳалҳои манфӣ пайдо мешуданд, Диофант онҳоро ҳамчун ҳалҳои "нолозимӣ" мепартофт. Ададҳои манфӣ, дар шакли алоҳида, барои ӯ вучуд надоштанд.

Дар Ҳиндустон бошад, ба ададҳои манфӣ муносибати

баръакс доштанд. Онҳо ададҳои манфиро эътироф мекарданд. Қоидаи чор амали ҳисоб барои ададҳои манфӣ низ дар ин ҷо амал мекард. Олимони Ҳинд Брахмагун (асри VII) ва Бхаскара (асри XII) ҳатто қоидаҳои амалҳоро бо ададҳои манфӣ маънидод намуданд.

Дар Аврупо ададҳои манфӣ бори нахуст дар асарҳои Леонардо Фибоначчи (асрҳои XII-XIII) истифода шудаанд. Дар аввал ин истилоҳи дар Осиёи Миёна пайдошуда "даромад" (барои ададҳои мусбат) ва "қарз" (барои ададҳои манфӣ) ба Аврупо роҳ

ёфтанд. Баъдтар дар асри XIV аксари олимони ададҳои манфиро "дуруғин" ва ададҳои мусбатро "рост" меномидагӣ шуданд. Ин муносибат бо ададҳои манфӣ то соли 1544, то вақти аз тарафи олими немис Михаил Штифел (1486-1567) баён намудани таърифи нави ададҳои манфӣ амал мекард. Ӯ ададҳои манфиро ҳамчун ададҳои "аз ҳеҷ ҳам камтар", яъне аз адади 0 хурд маънидод намуд. Олими мазкур навишта буд: "Адади 0 дар байни ҳиқикат ва абстрактсия ҷойгир аст".

Дар асри XVII илмҳои табиӣ, аз ҷумла риёзиёт, як-

самти чап ҷойгиранд. Ададҳои манфӣ, танҳо дар асри XIX, дастгирии ҷамаҷонибаи одамонро соҳиб шуданд ва ҳоло онҳо дар ҳаёти мо, дар баробари ададҳои мусбат истифода мешаванд.



Ҷомӯҳаммад НИЁЗОВ,
ассистенти кафедраи таълими
математика

3 ИХТИРОЪКОРИ БЕҲТАРИНИ ҶУМҲУРӢ АЗ ДОНИШГОҲИ КҮЛОБ

Санаи 13 ва 14 апрели соли 2017 дар шаҳри Душанбе бо ташаббуси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи қавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида ба "Соли қавонон-2017" Форуми байналмилалӣ соҳибкорони қавон таъти унвони "Қавонон - муҳаррики рушди соҳибкории инноватсионӣ" баргузор гардид.

Мақсад аз баргузор намудани Форум баррасӣ намудани масъалаҳои вусъатбахшии раванди иштироки фаъолони қавонон дар ҳаёти ҷомеа, рушди фаъолияти соҳибкорӣ дар байни қавонон, баланд бардоштани нерӯ ва малакаи соҳибкорони қавон, муаррифии як қатор лоиҳаҳои инноватсионии қавонон дар самти ихтироъкорӣю навоарӣ мебошад.

Аз ҷониби Муассисаи давлатии "Маркази миллии патен-

ту иттилоот"-и Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳа ва навоарӣҳои 17 нафар қавонони ихтироъкору навоар пешниҳоди ҳайати сарпарастони Форум карда шуд. Ҳамчунин тариқи лавҳаҳо (банерҳо) намоиши ихтироу навоарӣҳои қавонон маърази иштирокчиёни Форум гардонид шуд.

Дар чорабинӣ як қатор лоиҳаю ихтироъҳо ва навоарии инноватсионӣ муаррифӣ ва ғолибон бо ҷоизаҳо қадрдонӣ карда шуданд. Аз ҷумла ба Умедаи Талаб, магистранти соли 2-юми факултаи физика, математика ва информатикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдулоҳи Рӯдакӣ барои лоиҳаи инноватсионии Барномаи "Базаи биологии содда (BBS)", Муминово А. барои навоарии таҷҳизоти "Чархофалаки парраҳояш (лапостҳояш) чамъшаванда", Алиев Р. барои лоиҳаи инноватсионии "Системаи автома-

тии равшандиҳии нуқтаҳои партови зерӣ замин ва баста-шавии роҳҳои нақлиётӣ ба воситаи камераҳои назоратӣ дар шаҳру маҳалаҳо", Давлатқадмова М. барои навоарии таҷҳизоти "Огоҳкунаки беноқил аз офатҳои табиӣ", Мирзоев Г. барои силсилаи ихтироъҳо дар соҳаи саноати хӯрокворӣ, Назаров Ш., барои силсилаи ихтироъҳо дар соҳаи металлургия, Муродова Ш., барои силсилаи ихтироъҳо дар соҳаи тиб, Қодиров Ш. барои силсилаи ихтироъҳо дар соҳаҳои тиб ва кимиё аз ҷониби сарпарастони Форум бо тухфаҳои пулию молӣ қадрдонӣ карда шуданд.

Инчунин дар Форум 14 ихтироъкори беҳтарини ҷумҳурӣ муайян гардид, ки 3 нафарашон аз Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдулоҳи Рӯдакӣ мебошанд.

1. Сайфуддинов Фирӯз, магистранти соли 2-юми шӯбаи химия, сардори маркази



ихтироъкорон ва истеъдодҳои қавон;

2. Умедаи Талаб, магистранти соли 2-юми факултаи физика, математика ва информатика;


3. Назаров Аминҷон, донишҷӯи соли 2-юми факултаи физика, математика ва информатика.

Дар кори Форум ёрдамчи Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои иқтисодӣ Солеҳзода Ашурбой, Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қаҳҳорзода Файзиддин, Раиси Кумитаи қавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Абдуллозода Аҳтам, Директори Муассисаи давлатии "Маркази миллии патенту иттилоот"-и Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҷумъахонзода Ҷамшед, ҳамчунин намоёндогон аз вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо, соҳибкорони қавон, созмонҳои байналмилалӣ, коршиносон ва донишҷӯён иштирок намуданд.

ҶАВОБ ОМАД!

Оид ба пур кардани кроссворд омӯзгори Коллеҷи омӯзгории назди Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Раҳимов Абулқосим як нусхаи кроссвордро бо пур кардани ҷавобҳо ба рӯзнама пешниҳод кард. Мутаассифона, дар 5 саволи дохили кроссворд ҷавоби нодуруст навиштааст.

Ҷои истироҳат					Омехтаи газҳои атмосферарои Замин	Беҳудо, бедин																						
	 Нозияи ...	Сарояндагӣ	Калонӣ, бузургӣ	Рангубори рӯи актёр				Обимард, мани	Пайи қаламро тоза мекунад	Муқобили «лалмай»																		
		... Сардан = илова кардан	Илҳом ... президенти Озарбойҷон	Шаҳрдар Фаронса		... Сафина, сарояндаи рус	Дарё, ки ба баҳри Арал мерезад	Парранда	Гарданбанд, ҳалқа	Посбони хона																		
		Шаҳри қадимаи арманӣ	Таёқ, чубдаст		Оқилу доно	Пастӣ, ноқасӣ	Расидан ба муруду мақсад	Хуб, нағз	Валс, танго ё брейк																			
Ифлос не		"Ёр ... бошад, кор сахласт"	Ирода, хошиш		Падар (лаҳҷа)		Дарзмол	Либоризонаи русӣ	Машҳурон ҷисмонӣ ва рӯҳонӣ хиндуҳо																			
Нонии русӣ		Сг - унсури кимиёвӣ			Лақаби амрикоӣ	Зардоб, сафро		Модар (лаҳҷа)	Ҳолати бадани одами таъзимкарда	... Кумар, ситораи кинои хиндӣ	Пешвои рӯҳонӣ																	
Навбаи андоз	Монанд, мисл			Ноқас	Ломбард		Ромшуда, дастомӯз	Ташкилоти баскетболи ИМА (русӣ)																				
	Пойтахти вилоят дар Сибир	Бале, ҳа		Умедворкунанда	... Деол, ситораи кинои хиндӣ	Онҳо (ки-тобӣ)	Кӯхсори байни Осиё ва Аврупо	Тамғаи як мошини «Дэу»	Масомаи талбидани арус																			
	Насл, авлод	Сароянда ... Эргашева	Нидоӣ мухлиси футбол	Умедворкунанда			... Давлатова	Акснамои хурдакак	Асоснок не, бепоя																			
	Шоҳи футбол аз Бразилия	Холӣ, бемағз						Ҳарфи Н дар кимиё	Киностудияи Тоҷикистон																			
Чумхурии мухтори Русия	Чано-би чопонӣ	Нота-вонӣ, сустӣ	Нота-вонӣ, сустӣ					Шавҳар																				
Оши бурида	... Тэдун, пешвои «инқилоби маданӣ»-и Чин	Як хел захи ми нуст						Дӯст шудан - ... гирифтан	«Шарк» ба истилоҳи баҳрнарвардон																			
	Инсони аввалин	Пур (лаҳҷа)																										
Тела	Таблиғи ягон намуди мол	Чорчархаи пушти асп						... ву ишора																				
	Бурҷи 11-уми толеънома	Афтундом						Дӯстии баъди ҷанг																				
Баба ... аз афсонаҳои рус	Аз 10 хурд	Гиёҳ-ранг барои мӯй						Асбобу анҷоми сафар	Аз пой зарба хӯрдан																			
Шамшерҳои туркӣ	Абуалӣ ... и Сино	Муаллифи оперои «Аида»						Аз пой зарба хӯрдан																				
	Дарахти дар Тоҷикистон пахншуда	Футбол (англ.), фут-пой, бол?																										
	Тухми моҳӣ (русӣ)	Узви махсуси фил																										

ДИҚҚАТ!

Хонандае, ки сари вақт ва дар муҳлати кӯтоҳ кроссвордро дуруст ва бехато пур карда ба идораи рӯзнама пешниҳод мекунад, бо мукофоти пулӣ қадрдонӣ карда мешавад.

